

Høringssvar (ekstern)

1. Aalborg Universitet
2. Advokatrådet
3. Arbejdsgiverne
4. Brancheforeningen for Husstandsvindmøller
5. B2Wind Energy
6. B2Wind Holding
7. Cirkel Energi
8. CO-industri
9. Danmarks Vindmølleforening
10. Dansk Arbejdsgiverforening
11. Dansk Energi
12. Dansk Erhverv
13. Dansk Industri
14. Danske Advokater
15. Danske Revisorer
16. Det Økologiske Råd
17. DTU Wind Energy (separat pdf-fil 2 af 2)
18. Forsikring & Pension
19. HMN Naturgas
20. HSWind
21. NOAH Friends of the Earth Denmark
22. Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi
23. Solenergi Danmark
24. THYMøllen
25. VedvarendeEnergi
26. Vestjyllands Energi- og Miljøforening

Sobia Waheed

Fra: ADM Teknat/Sund fakultetskontor <teknat-sund@adm.aau.dk>
Sendt: 3. november 2015 11:13
Til: Energistyrelsens officielle postkasse
Cc: Sobia Waheed
Emne: Aalborg Universitet svar ang. Høring om forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi (Nedsættelse af støtten for husstandsvindmøller)

Til Energistyrelsen,

Aalborg Universitet har ingen kommenter til Høring om forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi (Nedsættelse af støtten for husstandsvindmøller)

Venlig hilsen
Bisera Bratovic

AALBORG UNIVERSITET

Bisera Bratovic

Kontorfuldmægtig- Journalen | Kommunikationsafdelingen
Det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultet & Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

T: (+45) 9940 9646 | Email: bb@adm.aau.dk | Web: www.aau.dk
Aalborg Universitet | Niels Jernes Vej 10 | 9220 Aalborg Øst | EAN: 5798000420632

Fra: Sobia Waheed [<mailto:sow@ens.dk>]

Sendt: 21. oktober 2015 13:25

Cc: Pia C. Jensen; Emil Axelsen; Sanni Baltzer Petersen; Birgit Gilland

Emne: Høring om forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi (nedsættelse af støtten for husstandsvindmøller)

Til høringsparter

Hermed sendes forslag til ændring af lov om fremme af vedvarende energi (nedsættelse af støtten for husstandsvindmøller). Herudover sendes høringsbrev og høringsliste.

Høringsfristen er den 4. november 2015 kl. 12.00. Høringssvar bedes venligst sendt til ens@ens.dk med kopi til sow@ens.dk.

Eventuelle spørgsmål vedrørende udkast til lovforslaget kan rettes til Sobia Waheed, tlf. +45 33 92 66 36.

Med venlig hilsen / Best regards

Sobia Waheed

Fuldmægtig / Advisor

Center for Forsyning/Centre for Supply

Mobil / Cell

+45 3392 6636

E-mail

sow@ens.dk

Danish Energy Agency - www.ens.dk

- part of the Danish Ministry of Energy, Utilities and Climate

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet
Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98

DATO: 2. november 2015
SAGSNR.: 2015 - 3819
ID NR.: 372586

ens@ens.dk + sow@ens.dk

Høring - over udkast til forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi (Nedsættelse af støtte til husstandsvindmøller)

Ved e-mail af 21. oktober 2015 har Energistyrelsen anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Advokatrådet finder ikke grundlag for at udtale sig i sagen.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

Til Energistyrelsen

4. november 2015

HØRINGSSVAR

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi (nedsættelse af støtten for husstandsvindmøller)

Arbejdsgiverne har modtaget ovennævnte høring.
I den forbindelse har vi nedenstående generelle bemærkninger.

Overordnet set mener Arbejdsgiverne, at denne form for *stop and go*-politik ikke gavner virksomheder eller kunder. Den nuværende ordning trådte i kraft for kun otte måneder siden, og af statsstøttesag SA. 37122, godkendt af Europa-kommissionen, fremgår det, at:

(18) "De danske myndigheder har anmodet om godkendelse af ordningen indtil udgangen af 2016."

Arbejdsgiverne ser derfor ingen grund til, at støtteordningen ikke kan fortsætte frem til udgangen af år 2016. Det er vanskeligt for virksomhedsejere at drive forretning og skabe vækst, når de ikke kan se længere frem i tiden og planlægge derefter.

Sammenholdt med, at der laves en pulje på 1 MW (svarende til cirka 40 stk. 25 kW møller) fra år 2016 og frem, og støtteperioden reduceres fra 20 år til 12 år, er det stort set umuligt at drive forretning inden for husstandsvindmøllebranchen. Den teknologiske udvikling, der er sket for de små vindmøller inden for de seneste par år, samt den vækst i markedet, som er bygget op over de sidste otte måneder, vil forsvinde.

Når der samtidig sker en kraftig reduktion af PSO-støtten på 76-86%, betyder det desværre, at der ikke længere vil være et marked for husstandsvindmøller, som kan udvikle sig og vokste. En støttemodel må derfor nødvendigvis have et omfang og en størrelse, så dette er muligt. Og støtten skal ikke være så høj, at der sker en overkompensation. Samtidig skal der naturligvis tages hensyn til de generelle betæneligheder, som Europa-kommissionen har med den danske PSO-støtte.

Bliver det fremsatte lovforslag vedtaget i sin foreliggende form, betyder det, at der ikke vil være en støtteordning for mindre husstandsvindmøller, før der foreligger en ny statsstøtte-godkendelse fra Europa-kommissionen. Arbejdsgiverne er bekymrede for, om det kan betyde, at der kommer kunder i klemme. Det ses desværre allerede, hvor kunder har gjort al forarbejdet, men enten ikke nåede at sende en ansøgning før den 21. oktober, eller deres ansøgning først er blevet registreret et par dage efter. En overgangsordning indtil udgangen af år 2015 vil derfor være at foretrække, såfremt lovforslaget vedtages.

Arbejdsgiverne forventer, at såfremt loven bliver ændret, vil det desværre føre til lukninger af virksomheder og dermed også til tab af arbejdspladser. Forbrugerne vil ikke længere føle ejerskab ved at producere deres egen energi, og dermed vil energiforbruget i Danmark heller ikke blive reduceret.

Danmark er førende inden for vindenergi, og i mange lande er der et voksende marked for husstandsvindmøller. Det er vigtigt for branchen, at hjemmemarkedet er stabilt uden skiftende støtteordninger, og hvor støttesatserne ikke er så små eller nedtrappes så hurtigt, at de ender med at have en negativ forebyggende effekt.

Med venlig hilsen
Carsten Essler Helmer

Branchekonsulent, Energi
Arbejdsgiverne

Til

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 K

3. november 2015

Til

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 K

ens@ens.dk; sow@ens.dk

Svar på høring om Lovforslag om nedsættelse af pristillæg til husstandsmøller udsendt i høring den 21.10.2015

Om B2Wind Energy

B2Wind er etableret i 2010 og har i den 5 årige periode selskabet har eksisteret arbejdet med kompetenceudvikling i off-shore vind, projektudvikling og salg af energiløsninger indenfor solcelleanlæg og vindmøller. B2Wind har i 1,5 år forhandlet en 25 kW husstandsvindmøller og gennemført flere projekter i dk med disse. Via ejerforhold og Holdingselskab er B2Wind også involveret i design, udvikling, produktion og drift af husstandsvindmøller i HSWind.

B2Winds erfaringer med vindkraft er 30 årig og er især gjort via lederskabet af Dong Energy vindkraftområde og før dette elsselskabernes vindkraftområder

B2Winds husstandsmølle Viking 25, fremstår som en af markedets mest driftssikre og gennemprøvede husstandsmølle husstandsmølle med de lavest tænkelige driftsudgifter.

Lovforslaget kommenteres herefter:

Generelt:

Lovforslaget i sin helhed er reelt set et stop for husstandsmøllernes bidrag til den grønne omstilling. Det er helt ødelæggende for den spirende industri og beskæftigelse, der i Danmark er igangsat med produktion af store husstandsmøller, som nu er ved at være modne til eksport. En eksport, der kun lige er kommet i gang med ganske få vindmøller og som kræver et stabilt hjemmemarked for at kunne skaffe midler til fortsat produktmodning, udvikling og afprøvning. De store husstandsvindmøller på 11-25 kW er blevet særligt hårdt ramt, både af tidligere afregningsregler (1,5 kr/kWh) og også af det nuværende forslag og det er netop disse, der suverænt produceres i Danmark. Mens det paradoksalt nok er de mindre

husstandsvindmøller under 10 kW, der overvejende er produceret i billige lande som Ungarn, Kina, Skotland, Østeuropa som har nydt godt af et forhøjet pristillæg på 2,5 kr/kWh.

Det ses positivt at der sigtes på en ens afregningspris for overskudsel til nettet produceret af husstandsvindmøller, men dette pristillæg bør ligge omkring de nuværende 1,5 kr/kWh, hvilket er under privatforbrugernes elpris på 1,80-2,00 kr/kWh og over erhversvirksomhedernes elpris på ca 0,90 kr/kWh. Vindproduceret eleffekt vil have en bedre tilpasning til forbruget end sol, så det er en urimelighed at sigte på 0,60 kr/kWh for både sol og vind.

De regler, der blev indført pr. 1.7.2015 sikrer allerede at både DK's og EU's støttebetingelser bliver opfyldte, således at kun projekter, der ellers ikke var rentable kan få forhøjet pristillæg efter forhåndsansøgning. Med denne allerede EU-godkendte sikring er det uforståeligt af indføre nye regler, som tilmed igen skal godkendes af EU, hvilket kan tage lang tid iht. tidligere erfaringer.

De samlede puljer for husstandsmøller er foreslået begrænset til 1 MW pr år, svarende til ca ¼ vindmølle pr år af typen som DONG Energy og Vattenfall opstiller i 100-vis på de danske havmølleplaceringer.

Det anser vi for at være en helt urimelig forskelsbehandling af de af små og mellemstore virksomheder til fordel for de store statsejede energikoncerner.

Samfundsøkonomisk giver husstandsmøllerne giver et bedre resultat end feks havmøllerne, da de leverer el helt tæt på forbrugerne og følger belastningen i elforbruget, hvorimod der er milliard investeringer i at få havmøllernes strøm leveret til forbrugscentrerne ligesom der er et samlet ledningstab på ca 20%. Eksempelvis vil el fra de 400 MW havmøller på Anholt havmøllepark koste forbrugerne mere end 2,5 kr/kWh, når Energinets og de øvrige netselskabers transportomkostninger for den producerede el tages med i vurderingerne.

Husstandsmøllerne følger helt elforbruget, da en del af elbehovet går til opvarming feks i varmepumper. Husstandsmøllerne er fremmende for varmepumpeanvendelsen. Herved adskiller husstandsmøllerne sig markant fra feks solpanel-anlæg, som mest producerer el, når der ikke er brug for det og reelt set næsten ingenting i vinterhalvåret.

Men der sigtes åbenbart politisk efter samme afregningspris (0,60 kr/kWh) for overskuds-solcellestrøm og – husstandsvindmøllestrøm, hvilket virker teknisk set helt usagligt, på grund af den helt forskellige måde de to energiformer matcher elforbruget på.

Gennemføres dette reelt sete "stop for husstandsmøllerne", vil den opståede nye iværksætterindustri og dens bidrag til vækst, eksport og grøn omstilling antageligt forsvinde fra Danmark og i bedste fald rykke til udlandet. For de af firmaerne, der må lukke, kan kunderne stilles vanskeligt med hensyn til reservedele, service og garanti.

Overgangsperioden

Forslag: Vi vil anmode om at overgangsbestemmelserne gøres blødere således at eksempelvis alle projekter, der er ansøgt inden 1.7.2015 kan færdiggøres i løbet af hele 2016 i stedet for allerede 31.12.2015.

Kvotebegrænsning

Med de foreslåede nedsættelser af forhøjet pristillæg virker en kvoteordning som overflødig, idet markedet selv vil regulere passende. Den foreslåede kvote opfatter vi som et "overkill", som vil aflive især den danske produktion. Vore virksomheder med husstandsvindmøller vil blive nedlagt, hvis kvotesystemet vedtages i den fremsatte form.

Forslag: Der opfordres til at udskille de store husstandsmøller, som en særlig gruppe med egne regler og uden kvoteordning. Således kan dansk produktion og eksport bevares.

Forslag: Ønskes en kvoteordning feks for at begrænse antallet af importede lavprisvindmøller af dårlig kvalitet, kan vi kun opfordre til at myndighederne begynder at håndhæve de allerede eksisterende regler og sikre at de mindre møller også bliver typegodkendt og dermed sikkerhedsmæssige forsvarlige til opstilling i Danmark.

Nedsættelse af forhøjet pristillæg herunder periodelængden

En nedtrapning af forhøjet pristillæg over en længere periode, vil de danske producenter måske kunne indrette sig efter ved effektiviseringer og billiggørelser, men dette kræver navnlig at de producerede styktal af møller bliver større er store- altså at det potentielt store hjemmemarked kan udnyttes.

Ophør af forhøjet pristillæg vil med den nugældende markedspris på el ikke kunne betale den årlige omkostning til sevice, reparation og forsikring. Dette ses allerede i dag for de store vindmøllers vedkommende og fører til at de må opgives af ejerne allerede efter 22.000 fuldlasttimer. Det fører i bedst fald til gensalg og fornyet skattespekulation hos køberen med nye skatteafskrivninger.

Denne uhensigtsmæssighed er et resultat af at vindmøllebranchen selv i sin tid foreslog at forhøjet pristillæg blev større og så kun blev tildelt i en periode på 22.000 fuldlasttimer –altså en regel der fører til nedlæggelse af vedvarende energi. Denne fatale fejl bør ikke også indføres for husstandsmøllerne.

For de ca 3 husstandsvindmølle- fabrikanter af betydning i Danmark vil styktallene blive så lave, med den foreslåede kvoteordning på ¼ stor vindmølle, at vor produktionen går i nul og at virksomhederne må ophøre eller flytte til lavprislande. (Kvoterne er allerede opbrugt af bla. udenlandske produkter)

De fleste store husstandsvindmøller på det danske marked, er udviklet og produceret i Danmark. Dette er med til at skabe arbejdspladser, ikke bare for producenterne, men også hos en række underleverandører.

Lukning af producentfirmaer i Danmark kan medføre at de nuværende mølleejere får usikkerhed om, at få udført det lovpålagte service og udførelsen af evt. garantiarbejder.

Kvotebegrænsningen burde være unødvendig, da nedtrapningen af tilskuddet i sig selv, vil reducere antallet af opstillede møller, som vi også har set det i UK og på de "store" møller i DK i 00'erne. Udenlandske møller af dårlig kvalitet regulerer sig selv efterhånden, som de totalhavarerer.

Behov for forsøgs – og prototypeprojekter

De fleste fabrikanten af husstandsmøller i Danmark har i hovedsagen ikke modtaget forskningsstøtte til deres udviklingsarbejde og har således selv gennemført udvikling, forsøg og målinger på forskellige prototyper – ofte med allerede beskattede midler. Vi opfordrer til at man fastholder muligheden for at opstille de nødvendige antal forsøgs- eller prototypemøller med incitamentsgivende afregningsregler udenfor de eventuelle kvoterne (med pristillæg 1,50 kr/kWh), således at fabrikanten forsat selv i nødvendigt omfang kan gennemføre udviklingsopgaverne -uden at belaste skatteyderne.

Det foreslås at der kan opstilles et antal forsøgsmøller pr. år svarende til f.eks. 1 MW.

Dette til at fremme Danmarks muligheder på eksportmarkederne.

Stop for (for) kreative anvendelser af husstandsmøller

Det er set at nogle af vore konkurrenter omgår en fornuftig brug af de nuværende afregningspriser ved at spekulere i at undgå i størst mulig grad at den pågældende ejendom bruger al el fra husstandsmøllen inden overskuddet sendes på nettet.

Denne omgåelses kreativitet kan undgås ved at indføre følgende bestemmelser:

Forslag 1: Hele ejendommen, på hvilken husstandsvindmøllen er placeret, skal forsynes først uanset om der er delt op på forskellige målergrupper og uanset om erhvervsdelen har afgiftsrefusion.

Forslag 2: Ingen ejendom må få en afregningspris for overskudsel, der er højere end ejendommens samlede gennemsnitlige, årlige elpris rensat for de afgifter der refunderes til erhvervsdelen af elforbruget. (Dette sikrer at elprisen for overskudsel ender i området 0,87-1,7 kr/kWh minus rådighedsafgift til netselskabet.

Forslag 3: Der bør igangsættes en række analyser af eksempler på anvendelse af husstandsmøller så man kan finde frem til de nuværende fejl i målersystemer og finde frem til de typiske kreativiteter, der er anvendt for at undgå at husstandsmøllerne forsyner ejendommen først.

Forslag 4: Anvendes årsbaseret nettoafregning, således som et forskningsprojekt v. DtU anbefaler, undgås de fleste uhensigtsmæssigheder og målerfejl v. timeafregning. Prisen for overskudsstrømmen kunne da hensigtsmæssigt sættes til at være ejendommens gennemsnitspris for el, beregnet som forslag 2.

Administration: Det vil i det hele taget være langt billigere og enklere at administrere for Energiselskaberne, hvis der tages udgangspunkt i årsbaseret afregning i stedet for den nuværende timebaserede afregning. Det er ikke blot billigere, men det bliver også muligt at administrere. Det imod sætning til i dag, hvor netselskaberne Energiselskaberne ikke kan magte opgaven med timebaseret afregning af mange mindre forbrugere. Der er 8760 timer på et år som skal have hver sin opgørelse/afregning – en umulig opgave at gøre sikkert og korrekt, hvilket eksempler også beviser.